

DIARIO DE MENORCA.

*Del Sabado 15 de Octubre de 1836.**Sta. Teresa de Jesus virgen.**Orden de la Plaza del 14 al 15 de octubre de 1836.*

Parada y patrullas Provincial de Mallorca. — De orden del Sr. Gobernador. — Bartolomé Albertí.

NOTICIAS DEL PAIS.

*Articulo Comunicado.**Continua el diálogo entre Sr Esquirol y en Biá.*

Biá — Adios, adios jo m'envatx. No sia cosa que algu nos senti, y llevores dirán que parlam llarch, y que no tenim compassió dels desgraciats.

Esquirol — Bó: si en Cain y en Ferrer no fossin es primers en criticar, molestar é insultar los altres, estaria molt mal fet dirlos ninguna cosa; pero ja que son ells qui comensan y provocan es altres, escrivint y dient tot quant els passe per es cap y els vé á sa boca, just es també que ascoltin y sufresquien sas veritats que els altres els y diuen. Sa llibertat d' imprenta no es feta per ells tot sols, no. *Fiet, donde las dan las toman.*

N' anricain crech que no en sap fer de glosas, aquell, he sentit a dir que cante sempre en solfa plana; ralla molt, però sensa tó ni só; jo crech que si *aristotilis* fos viu li diria que no es mes que un baladrer.

Biá — No diguis,... ell parla y escriu molt bé.

Esquirol — En quant á mi, trop que sa seva *llaquencia* es molt furadada. Ell diu y escriu tot lo que li vé á sa

boca, y axó me semble que deu esser molt facil de fer. Jo compar es seus dichos y escrits a n' aquells castells qui estan fabricats demunt arena, qui cualsevol en b' un dit es capás de ferlos caure per grossos que siguin. Lo qui no té bons funaments es facil de tirar en terra; y per axò es qu' ell sempre quedarà sota.

Biá — A poch poch arribarás a dir colca cosa tu, ell t' esplicas de quant en quant. Si fós de tu encare aprovaria d' aprendrer de llegir.

Esquirol — Creu qu' en tench ganas com dir se puguie. Tendria un gran gust de sebren, sols per llegir batallas y victorias de sas tropas lliberals contra es facciosos. Jo no llegiria altre cosa mai. M' agrade mes alló que totas sas historias y sermons den Caín y den Ferrer. Jo bót d'alegría quant sent llegir algun parte d' un general nostro qui diu que há destrossat tants de facciosos; assó es lo qui val; assó son bonas historias y bonas lliçons, y no tota sa caterva de desproposits que enfilan per dins es nostros díaris. Fora frares, fora carlistas, fora tirans de tota casta; justicia igual y recta, pau y quietut, assó es lo que havém de menester aqui; tot lo demás son felornias, vuits y nous y cartas qui no lligan.

Biá — Ell com mes vá mes n'aprens tu arribarás a ser un Ciceró.

Esquirol — Ciceró ó no Ciceró, dich clá y llampant lo que pens y lo que sent. Que treguin en Carlos y tots es carlistas, que posian bonas lleys; que venguian totas ses possessions des frares; qu' en fassin molts de trossos perque un pobre puguia comprar una tanca, aqui es qu' havem de picar; axi anirem endevant, es pobres tendrán feyne y no haurán d' anar a c' as picari Ferrer à picar dins sa sisterna per es trist jornal que los donava.

Biá — Jo ú dich, tu arribarás a ser un retorich famos.

Jo crech qu' avuy en sa teva xetxera dobleguerías cualsevol. En Rosquilla ja me lo vá dir s' altre dia que havias tornat tant cherredor y are que y pens, me vá dir que tu sabia^s un cuento tant pulit d' un jutge qui va fer una sentencia sobre una bufetade.....

Esquirol — Veyes, en Rosquilla aquell sempre vá derrera cachitos, y jo li vatx contar aquest que tu dius.

Bià — Contemel idó.

Esquirol — Cá!.... si no val la pena.

Biá — Vamos, vamos contel.

Esquirol — Idó allá vá. Una vegada y havia un Jutge. Devant ell s' y van presentar dos homus: un d' ells demenave justicia contra s' altre perque havia rebut d' ell una bufetada. Es jutge escoltá sas parts, y despues de bén enterat des fet condemná aquell qui havia pigat a pagar duas pessetas — Señor, duas pessetas per una bufetada diu es condemnat. — Si, duas pessetas, respon es jutge. En aquestas horas aquet tal se bén assegura, *claclác*.... dona una bona bufetada à nes jutge, y, posantly quatre pessetas demunt se taula; tengui, li diu, qu s' en cobri duas.

Biá — Bó, bó. Superbo.

Esquirol — Jas, parlau de Deu. Vatelo aqui a nen Rosquilla qui vé.

(*Compareix en Rosquilla.*)

Rosquilla — Camaradas, que feim?

Biá -- Que vols que faxém! Parlam de sas cosas del dia.

Rosquilla — Mal fet. Lo milló es deixarlo tot en banda. Som arribats á un temps qui un homu no pot^s dit res. Cualsevol cosa un homu digui, tot li interpreten malament. Jo estich cansat de dirlo, aqui tots mos conexam, tots som com a germans; lo^s qui mos convé en aquesta illa, es estarmos quiets, esperar que venguin escuadras y viurer en pau y concordia axi com havem viscut fins avuy. La quietud acompaña la de la deguda llibertat, es la millora prenda que el favor del Cel ha dispensat a los homes: y aquesta la disfrutarem nosaltres completa si tenim judici. Perque, digaume, qu' es que podem fer nosaltres demunt aquesta roca? De que servirán totas sas nostras desavenencias, y bullas? Nosaltres tots sols, aísllats, no

podem fer res, no podem decidir res; qui desitje pelear á favor de la sua patria, es precis que passia a nel Continent. Aquí per bé que faxem no tindrem altre remey que seguir la sort de la Peninsula, qui en ultim resultat no pot ser sinó favorable á la Llibertat, perque no está lluny el dia en que ella triumfará, la ignorancia y el fanatismo quedarán destruits, y D. Carlos y los seus sequaces degudament castigats.

Biá—Axi pens jo també. Però estich segú que si algú nos há sentit, sa nostra conversa no ly haurá agradat gaire perque ey ha una casta de lliberals qui volen á la forsa que tutom pensi axi com ells. Sa llibertat l'entenen d'aquest modo: Voldrían llibertat per ells, y despotisme per es altres. Pero jo m' en rich. En un país de llibertat la opinió dels homes es llibre, la opinió es lo mes sagrat que ey há, y tot lo mon té dret de dirla mentres observia la obediencia y respecte degut á las lleys del Estat.

Esquirol—Lo que acabau de dir tots dos m'agrada tant que si pogues vos coronaria.

Biá—Compañys, adios fins une altre hora.

Rosquilla—Adios també que tench un poch que fer.

Esquirol—Que frissau tan?

Biá y Rosquilla. Adios, adios, a reveurer.

Esquirol—Adios.

NOTA. Este dialogo no es cosa de imaginació, es un fet real y vertader succehit pochs dias fá. El Redactor lo há donat al publich paraula per paraula, tal cual lo vá sentir per casualidat, escondit derrera las persianas d' una finestra baixa de la sua casa. = M. S. y P.

La semana entrante saldrá para Málaga el javaque español La Virgen del Carmen, al mando del capitan Luis Neto, admite cargo y pasajeros; para el ajuste se conferirán con dicho capitan, calle de la Arravaleta N.º 9.

Embarcaciones Entradas.

De Tortosa y Ciudadela en 12 dias el laud español S. José patron Ramea Escardó con barrilla y legumbres.

De Barcelona en 2 dias el velachero español San Juan patron Francisco Ferrer, con madera y cobre, á D. Francisco Martorell.

MAHON. Imprenta de Pablo Fabregues, calle del Angel núm. 4.